

PARİS'TEKİ GAUIN-TORANIAN-TILBIAN DAVASI

AVİM

17 Ekimde Paris mahkemesinde (17inci Daire, İletişim Araçları Dairesi) bir üçlü dava görülmüştür. Davanın bir tarafında AVİM misafir araştırmacısı Maxime Gauin, diğer tarafında ise 1976dan 1983e kadar ASALAnın Fransadaki siyasi dalının başkanı ve Fransa'nın Ermeni Derneklerinin Koordinasyon Kurulunun günümüzdeki başkanı ve aylık *Les Nouvelles d'Arménie* magazinein (Tr: Ermeni Haberleri dergisi) yazı işleri müdürü Jean-Marc Ara Toranian ile Rhône-Alpestaki (Lyon bölgesinde) Ermeni Dernekleri Federasyonunun haznedarı Samuel Tilbian bulunmaktadır.

Davanın açılmasına sebebiyet veren birinci şikayet hem Toranian hem de Tilbian ile ilgilidir: Tilbian mağdur Maxime Gauine yönelik karalayıcı sözler yazmış, Toranian ise bu sözleri içeren mesajın paylaşıldığı internet sitesinin o sıradaki yazı işleri müdürü olmasına rağmen (ki hâlâ da aynı konumdadır) mesajı ancak iki ay sonra silmiştir. Söz konusu mesajda Maxime Gauinden Türk faşizminin hizmetindeki kiralık kalem ve tasdikli inkârcı olarak bahsedilmiştir.

İkinci şikayet sadece Tilbian ile ilgilidir: yazdığı mesajlarda aynı mağdur için IQ seviyesi ancak 75 olabilecek, Türk Faşist yönetiminin acinası memuru, Naziliği etkin bir makine haline getirenlerden biri ve Türk Faşist devleti tarafından tarihi konularda profesyonel inkârcı olarak istihdam edilen kişi ve bir Faurisson, bir Dieudonné, bir Soral" ifadelerini kullanmıştır. Okuyucuyu bilgilendirmek gerekirse: Robert Faurisson en meşhur Holokost inkârcılarından, [1] Dieudonné M'Bala M'Bala nefrete teşvik ve Yahudilere hakaretten dolayı (Robert Faurisson ile birlikte yaptığı ufak bir gösteri dahil) [2] birkaç defa mahkum olmuştur, Alain Soral ise 2004te aşırı sağcı olmuş ve karalama yapmaktan ve ırkçı söylemlerinden ötürü birkaç defa hüküm giymiş bir yazardır. [3]

Üçüncü şikayet ise sadece Toranian ile ilgilidir: kendi internet sitesinde yayınladığı bir başyazıdaki üç alıntıdan birincisinde mağduru okuyucusuna göre her şeyi ve her şeyin tam tersini yazabilmekle suçlamakta, ikincisinde mağduru Türkiyenin Ermeni soykırımı konusundaki inkârcı tezlerini yaymakla suçlamakta ve üçüncüsünde ise mağduru Robert Faurisson ile kıyaslamaktadır.

Bu saldırıların bir kısmı için mağdur Maxime Gauin tarafından karalama olması gerekçesiyle, geri kalanı için ise hakaret (Faurisson, Dieudonné, Soral gibi kesin olgular üzerinden söylenmeyenler) anlamına gelmeleri gerekçesiyle dava açılmıştır. Bu dava; 29 Temmuz 1881 tarihli karalama ile hakaret arasındaki farkı gözeten Fransız Yasasına ve

somut suçlama olmaksızın insan onuruna karşı genel bir saldırıyı bir hakaret sayan Sürekli Dava Yasasına dayandırılarak başlatılmıştır. Bahsi geçen karalayıcı sözler için hiçbir ispat sunma önerisi kayda geçmemiştir. Bunun sonucu olarak, sanık tarafı sadece iyi niyet çerçevesinde savunmada bulunmuş ve dahası (dayanak olmadan) iyi niyetin (asgari düzeyde gerçekçi temel, üslupta ihtiyatlılık, kişisel husumetin olmaması ve amacın meşruluğu) geleneksel kıstasları artık mecburi değilmiş gibi davranmıştır. Sanık tarafı Maxime Gauinin akademik yayınları konusunda tartışmada bulunmak yerine; Türkiye'ye karşı genel olarak sözlü saldırılarda bulunmuş, davacı ile Türk devleti arasında (ispat olmaksızın) bağlantı kurmaya çalışmış ve Holokost inkârına konu dışı atıflarda bulunmuştur. Fransız Anayasa Konseyinin Ocak 2017'de, Nazi rejimi tarafından Yahudilere karşı gerçekleştirilen soykırımın aksine, 1915 trajedisinin ve geri kalan olayların, bir Fransız veya Fransanın tanıdığı bir uluslararası mahkeme tarafından yargılanmamış olmaları halinde, tarihi tartışmalara konu olabileceği[4] kararını tartışma girişiminde bulunulmamıştır.[5] Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde (AİHM) görülmüş olan Perinçek-İsviçre Davasına ilişkin olarak; sanık tarafı AİHM İkinci Dairenin kararından konu dışı bir alıntı yapmış ve AİHM'nin 1915 konusundaki anlaşmazlık ile Holokost inkarı arasında yaptığı ayrımı tamamen görmezden gelmiştir:

175. [*] İsviçre Hükümeti bu reddin [Doğru Perinçekin soykırım söylemine yönelik itirazının] İsviçre'deki Ermeni toplumuna karşı ırk ayrımcılığını teşvik ettiğini gereğince göstermemiştir ve ondan [bu itirazdan] otomatik olarak ırkçı ve milliyetçi saikler veya ayrımcılık niyeti çıkarsamak için temel yoktu. Bu bağlamda bugünkü Yahudi karşıtlığının ana vasıtalarından olan Holokost hakkındaki açıklamalar hususundaki ana fark, geçmiş ile günümüzde olan nefret arasındaki bağın eksikliği idi. [...]

231. [*] Kendisi [Doğu Perinçek]; Mahkemenin Türkiye'ye karşı açılan bazı davalarda karar verdiği gibi bir kamu mevzuuyla ilgili olan (yukarıdaki paragraf 221 ve 223'e bakınız) ve hem Türkiye içinde ama aynı zamanda uluslararası ortamda [bir] hararetli tartışma olarak tasvir ettiği (yukarıdaki paragraf 224 bakınız), uzun süredir devam eden bir anlaşmazlığa dahil olmuştu.[6]

Buna bağlı olarak, sanık tarafı lehine tanıklık eden Yves Ternon ile Raymond Kévorkian, Maxime Gauinin çalışmaları konusunda hiçbir eleştiride bulunmamışlar ve tahrifata dair bir örnek dahi verememişlerdir. Hakaretlere gelinecek olunursa: savunma tarafı kışkırtma mazeretinin olduğunu iddia etmeye çalışmamış (Movsès Nissanianın 2009-2010'da aynı Maxime Gauine karşı başarısız savunmasının aksine),[7] bunun yerine yazılanların hakaret olmadığını, bunların fikir beyanı olduğunu, en kötü ihtimalle de karalama olabileceğini iddia etmiştir. Savunma tarafı bu aşırı derecedeki hukuki zaafı acınma duygusu yaratarak telafi etmeye çalışmış ve sanıklar utanmadan kendilerini "Türk inkârının" kurbanları olarak tanıtmışlardır.

Jean-Marc Ara Toranian ile Samuel Tilbianin avukatlığını Patrick Devedjian ile daha önce Fransadaki ASALA ve Adalet Komandoları teröristlerini savunmuş olan Henri Leclerc yapmaktadır.[8] Maxime Gauinin avukatlığını ise Uluslararası Para Fonu Yönetim Müdürü Christine Lagarde ile tenisçi Rafael Nadalın hukuki danışmanı Patrick Maisonneuve yapmaktadır. Mahkemenin kararı 28 Kasım 2017'de açıklanacaktır.

[1] Bakınız, örneğin, Faurisson v. France, Communication No. 550/1993, U.N. Doc. CCPR/C/58/D/550/1993(1996) (8 Kasım 1996), erişim tarihi: 1 Kasım 2017, <http://hrlibrary.umn.edu/undocs/html/VWS55058.htm>

[2] Bakınız, örneğin, MBala MBala c. France, No. n° 25239/13 (European Court of Human Rights, 20 Ekim 2015), erişim tarihi: 1 Kasım 2017, <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-158752>

[3] Bakınız, örneğin, LDH c. Soral (Cour d'appel de Paris, 11 Haziran 2008), erişim tarihi: 1 Kasım 2017, <https://fr.scribd.com/document/282493019/Arret-de-la-cour-d-appel-de-Paris-2008>

[4] Décision n° 2016-745 DC du 26 janvier 2017, § 196 (Conseil Constitutionnel de la République Française), erişim tarihi: 1 Kasım 2017, <http://www.conseil-constitutionnel.fr/conseil-constitutionnel/francais/les-decisions/acces-par-date/decisions-depuis-1959/2017/2016-745-dc/decision-n-2016-745-dc-du-26-janvier-2017.148543.html>

[5] Décision n° 2015-512 QPC du 8 janvier 2016 (Conseil Constitutionnel de la République Française), erişim tarihi: 1 Kasım 2017, <http://www.conseil-constitutionnel.fr/conseil-constitutionnel/francais/les-decisions/acces-par-date/decisions-depuis-1959/2016/2015-512-qpc/decision-n-2015-512-qpc-du-8-janvier-2016.146840.html>

[6] Perinçek v. Switzerland, No. Application no. 27510/08 (European Court of Human Rights, Grand Chamber, 15 Ekim 2015), erişim tarihi: 1 Kasım 2017, <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-158235>

[7] Gauin c. Nissanian (Tribunal de grande instance de Lyon, 27 Nisan 2010), erişim tarihi: 1 Kasım 2017, <http://www.legipresse.com/media/272-06.pdf>

[8] Bakınız, örneğin, Comité de soutien à Max Kilindjian, Les Arméniens en cour d'assises. Terroristes ou résistants ? (Roquevaire : Parenthèses, 1983) ; Quatre Arméniens devant leurs juges □ Le Commando suicide Yeghin Kechichian répond de l'occupation sanglante du consulat de Turquie à Paris le 24 septembre 1981, *Le Monde*, 23 Ocak 1984 ; Procès des boucs émissaires de la répression anti-arménienne à Créteil, *Hay Baykar*, 12 Ocak 1985, s. 4-9 ; Bobigny : la solidarité arménienne condamnée, *Hay Baykar*, 10 Mayıs 1985, s. 8-9 ve Markar Melkonian, *My Brothers Road. An Americans Fateful Journey to Armenia* (London-New York: I. B. Tauris, 2005), s. 146-153.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: AVİM, . 2026. "PARİS'TEKİ GAUİN-TORANIAN-TILBIAN DAVASI." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2017 / 97. Kasım 07. Erişim Haziran 19, 2026. <https://www.avim.org.tr/tr/Yorum/PARIS-TEKI-GAUIN-TORANIAN-TILBIAN-DAVASI>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

 @avimorgtr

 <https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır